
TREASURYSTATUUT



Colofon

auteur(s)	Afdeling Financiën en Control
datum	14 augustus 2015
afdeling	F&C
versie	1.0
status	concept v1
locatie bestand	L:\VRGZ\6_Bedrijfsvoering\2_Financien\20_F_advies\Informatiebibliotheek\04 Bestuurlijke
stukken\07	Treasurystatuut\VR\2015\Treasurystatuut 2015 VRGZ.doc

Inleiding

De VRGZ heeft liquide financiële middelen (kasgeld) nodig om activiteiten te kunnen financieren. Daartoe wordt geld aangetrokken en worden (tijdelijk) overtollige middelen bij externen uitgezet. Om ongewenste handelingen op het terrein van treasury te voorkomen en adequaat, flexibel en snel te kunnen handelen, bij onder meer veranderde financieringsbehoeften, is een treasurystatuut opgesteld. In dit treasurystatuut is een aantal aspecten voor (rente)risicobeheer, kredietrisicobeheer, intern liquiditeitsrisicobeheer en valutakoersrisicobeheer gedetailleerd uitgewerkt.

Schatkistbankieren

Het kabinet heeft besloten dat alle decentrale overheden, waaronder ook de gemeenschappelijke regelingen, gaan schatkistbankieren. Voor decentrale overheden betekent schatkistbankieren dat zij al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën, waarvoor een rentevergoeding wordt ontvangen. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld. Iedere euro die decentrale overheden aanhouden in de (rijks)schatkist, vermindert de externe financieringsbehoefte van het Rijk. Een ander gevolg van deelname aan schatkistbankieren is een verdere vermindering van beleggingsrisico's voor decentrale overheden.

Met de invoering van schatkistbankieren blijft de mogelijkheid voor de gemeenschappelijke regeling Gelderland-Zuid om uitzettingen te doen uit hoofde van de publieke taak. Zo kan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vanuit haar publieke taak nog leningen verstrekken aan derden of eigen vermogen verstrekken aan verbonden partijen. Ook is onderling lenen, onder voorwaarden, tussen decentrale overheden toegestaan. Om deze redenen zijn er in dit treasurystatuut ook regels opgenomen met betrekking tot deze typen uitzettingen.

Artikel 1 Doelstellingen treasuryfunctie

- 1.1 Het voldoen aan de wettelijke kaders zoals vastgelegd in de Wet financiering decentrale overheden (Fido) en in de daaraan gerelateerde ministeriële regelingen.
- 1.2 Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om binnen de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders van de begroting te kunnen werken.
- 1.3 Het beschermen van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid tegen financiële risico's, zoals: renterisico, kredietrisico en intern liquiditeitsrisico.
- 1.4 Het minimaliseren van de in- en externe verwerkingskosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities.
- 1.5 Het optimaliseren van het rendement van de beschikbare liquiditeiten, binnen de gegeven kaders, zoals vastgesteld in dit statuut.

Artikel 2 Uitgangspunten risicobeheer

- 2.1 Bij uitzettingen dient een onderscheid gemaakt te worden in uitzettingen uit hoofde van de publieke taak en uitzettingen uit hoofde van treasury. Leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak mogen uitsluitend na goedkeuring van het Algemeen Bestuur en door het Algemeen Bestuur goedgekeurde derde partijen verstrekt worden, waarbij vooraf advies van een financieel adviseur (intern) wordt ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij.
- 2.2 De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid kan middelen uitzetten uit hoofde van treasury. De beleggingen dienen niet te zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het risicomijdende karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd via de richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut.
- 2.3 Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Artikel 3 Renterisicobeheer

- 3.1 De kasgeldlimiet wordt niet overschreden conform de bepalingen van de Wet Fido.
- 3.2 Bij het aantrekken van langlopende financieringsmiddelen wordt gezorgd dat de renterisiconorm niet wordt overschreden.
- 3.3 Nieuwe leningen en uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.
- 3.4 De rente-typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.
- 3.5 De rentevisie is gebaseerd op afzonderlijke visies van meerdere banken, zoals die periodiek worden gepubliceerd.
- 3.6 Binnen de kaders gesteld onder lid 3 en 4 streeft de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid naar spreiding in de rente-typische looptijden en uitzettingen.

Artikel 4 Kredietrisicobeheer

- 4.1 De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid mag gelden tijdelijk uitzetten bij Nederlandse overheden en andere publiekrechtelijke lichamen met een solvabiliteitsratio van 0%.
- 4.2 Bij het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak worden zekerheden of garanties geëist.
- 4.3 Bij het uitzetten van gelden, afhankelijk van de grootte van het bedrag, spreidt de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid de risico's.

Artikel 5 Intern liquiditeitsrisicobeheer

De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasury activiteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitsplanning (looptijd tot één jaar), alsmede een meerjarige liquiditeitsplanning met een looptijd van minimaal vier jaar.

Artikel 6 Valutarisicobeheer

Financieringsmiddelen worden uitsluitend verstrekt of aangetrokken in euro's.

Artikel 7 Financiering

Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

- 7.1 Financieringsmiddelen worden uitsluitend aangetrokken voor de uitoefening van de publieke taak.
- 7.2 Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne liquiditeiten te gebruiken.
- 7.3 Als financieringsinstrument zijn uitsluitend onderhandse leningen toegestaan.
- 7.4 Als leningen worden aangetrokken en een deel van de middelen moeten (onverhoopt) tijdelijk worden uitgezet, worden de tijdelijk overtollige middelen weggezet bij dezelfde onderneming onder afsluiting van een "nettingovereenkomst".
- 7.5 De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vraagt offertes op bij minimaal twee ondernemingen, alvorens langlopende financieringsmiddelen worden aangetrokken.

- 7.6 Financiële ondernemingen (kredietondernemingen, beleggingsondernemingen, effectenondernemingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands of anderszins EER-toezicht¹ te vallen, zoals De Nederlandsche Bank en de Verzekeringskamer.
- 7.7 Financieringsmiddelen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.
- 7.8 Bij het aantrekken van langlopende financieringsmiddelen wordt de financieringslimiet niet overschreden. De financieringslimiet wordt als volgt berekend: de waarde van de materiële vaste activa wordt verminderd met het eigen vermogen* en eventuele voorzieningen. Het verschil tussen deze twee eenheden resulteert in een financieringsbehoefte (A). Een ander element waarvoor financiering nodig kan zijn is het werkkapitaal (B). De omvang van het werkkapitaal wordt becijferd aan de hand van de financieringsstructuur van de organisatie. Tot slot wordt een marge aangehouden in verband met eventuele bijzondere omstandigheden die zich op enig moment kunnen voordoen. Hiervoor wordt een standaardbuffer aangehouden van twee maal de maandlast op basis van de begroting (C).
Onder normale omstandigheden zal de organisatie kunnen volstaan met A+B. Onder bijzondere omstandigheden kan zij financiering aantrekken tot het maximum van A+B+C.
- 7.9 Collegiale financiering (bijvoorbeeld gemeenten/provincies) is mogelijk, na goedkeuring door het Algemeen Bestuur.

* Bij een eventuele negatieve stand, wordt het eigen vermogen opgeteld bij de waarde van de materiële vaste activa.

Artikel 8 Langlopende uitzettingen

Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie voor een periode van één jaar en langer geldt het uitgangspunt dat uitzettingen uitsluitend worden gedaan met in achtneming van de in dit statuut genoemde voorwaarden met betrekking tot renterisico's en kredietrisico's.

Artikel 9 Relatiebeheer

De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

- 9.1 Huisbankrelaties en hun bancaire condities worden ten minste één in de vier jaar beoordeeld.
- 9.2 Bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid minimaal te voldoen aan de volgende eisen: de financiële onderneming is gevestigd in een EER-lidstaat die minimaal een A rating (bij uitzettingen korter dan drie maanden) of minimaal een AA (bij uitzettingen voor langer dan drie maanden) is toegekend door twee ratingbureaus. Deze rating moet zijn afgegeven door twee van de volgende erkende ratingbureaus: Moody's, Standard & Poors of Fitch IBCA. Hierbij zal de longterm issuer credit rating worden aangehouden. Elke keer alvorens tot uitzetting wordt overgegaan zullen de ratings worden opgevraagd, ook als een uitzetting wordt verlengd.
- 9.3 Tussenpersonen, die eventueel worden ingeschakeld, dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.

Artikel 10 Geldstromenbeheer

Om de kosten van het geldstromenbeheer te beperken wordt:

- 10.1 het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen en de liquiditeitsplanning waar mogelijk op elkaar af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen;
- 10.2 het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd bij de huisbankier.

¹ Onder de Europese Economische Ruimte (EER) vallen naast de lidstaten van de Europese Unie ook Noorwegen, IJsland en Liechtenstein.

Artikel 11 Saldo- en liquiditeitenbeheer

- 11.1 De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid streeft naar concentratie van liquiditeiten binnen één rentecompensatie circuit bij haar huisbank.
- 11.2 De gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid houdt bij het aantrekken van kortlopende financieringsmiddelen rekening met de wettelijke kasgeldlimiet. Een overschrijding van meer dan twee achtereenvolgende kwartalen wordt gemeld bij de toezichthouder (Provincie), voorzien van een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven.
- 11.3 Toegestane vorm bij het aantrekken van kortlopende financieringsmiddelen zijn daggeldleningen, kasgeldleningen en kredietfaciliteiten in rekening-courant.
- 11.4 Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan één jaar zijn producten in vastrentende waarden.
- 11.5 Bij het extern uitzetten van gelden korter dan één jaar zijn slechts de in artikel 4 genoemde tegenpartijen toegestaan.
- 11.6 Tijdelijke financieringstekorten en overschotten kunnen conform de richtlijnen onder artikel 8, artikel 10 en artikel 11 worden ingevuld.

Artikel 12 Administratieve organisatie en interne controle

12.1 Algemene uitgangspunten

- 12.1.1 Taken en verantwoordelijkheden zijn in procesbeschrijvingen vastgelegd.
- 12.1.2 Bij de uit te voeren treasury activiteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
- De uitvoering en de autorisatie geschieden door afzonderlijke functionarissen.
 - De uitvoering en controle / administratie geschiedt door afzonderlijke functionarissen.
- 12.1.3 Een transactie wordt onmiddellijk schriftelijk vastgelegd door de functionaris die de transactie heeft afgesloten en doorgegeven aan de financiële administratie.
- 12.1.4 Tegenpartijen wordt opdracht gegeven de bevestigingen van iedere transactie te versturen naar de financiële administratie.
- 12.1.5 De accountant toetst, in het kader van zijn algemene controleopdracht, de opzet en werking van de administratieve- en interne controle maatregelen.
- 12.1.6 De administratieve organisatie en interne controle waarborgen dat:
- de uitvoering rechtmatig en doelmatig is;
 - de treasury activiteiten adequaat kunnen worden uitgevoerd en bijgestuurd;
 - de juistheid, tijdigheid en volledigheid van de informatie verzekerd zijn.

12.2 Taken en verantwoordelijkheden

Het vastleggen van taken en verantwoordelijkheden start vanuit het Algemeen Bestuur. In onderstaande matrix zijn de belangrijkste taken en verantwoordelijkheden opgenomen.

Functie	Taken en verantwoordelijkheden
Algemeen Bestuur	<ul style="list-style-type: none">- vaststellen van het treasurystatuut- vaststellen van de treasuryparagraaf in zowel de begroting als de jaarrekening- verlenen van een algemeen mandaat aan het Dagelijks Bestuur voor het aantrekken en beschikken over gelden die noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering op basis van de goedgekeurde begrotingen en dit treasurystatuut.
Dagelijks Bestuur	<ul style="list-style-type: none">- goedkeuren van het treasurystatuut- goedkeuren van de treasuryparagraaf in zowel de begroting als de jaarrekening- verlenen van een algemeen mandaat aan de directie voor het aantrekken en beschikken over

	gelden die noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering op basis van de goedgekeurde begrotingen en dit treasurystatuut
Algemeen directeur	<ul style="list-style-type: none"> - uitvoeren van de gemandateerde treasury-activiteiten - afsluiten van (raam)overeenkomsten met banken e.d. voor het uitzetten of aantrekken van gelden en het afsluiten van contracten met banken voor het uitvoeren van het betalingsverkeer. - autoriseren van de door de controller voorgestelde treasury-activiteiten
Hoofd afdeling Financiën en Control	<ul style="list-style-type: none"> - opzetten van administratieve richtlijnen op het gebied van treasury - bewaken naleving interne mandaatregeling en de kwaliteit van de treasuryprocessen - controleren van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de treasuryfunctie en zo nodig rapporteren aan de toezichthouder (de provincie) - controleren of afgesloten transacties juist worden geadmistreerd en passen binnen het vastgestelde beleid in het treasurystatuut en de treasuryparagraaf van de begroting
Sector- en afdelingshoofden / budgethouders	<ul style="list-style-type: none"> - zorgdragen voor een goede en tijdige aanlevering van informatie aan de afdeling financiën met betrekking tot toekomstige uitgaven en ontvangsten - het fiatteren van betalingen en ontvangsten, ten laste c.q. ten gunste van hun budgetten
Externe accountant	<ul style="list-style-type: none"> - toetsen van het gevoerde treasurybeleid aan de hand van bestuurlijke goedgekeurde stukken en zo nodig daarover rapporteren aan de directie en het bestuur

12.3 Taakverdeling en functiescheiding

Het vastleggen van de taakverdeling start vanuit de algemeen directeur. In onderstaande matrix is voor de belangrijkste treasury-activiteiten de taakverdeling opgenomen. Hierbij wordt rekening gehouden met een functiescheiding tussen: voorbereiden, autoriseren, uitvoeren, administreren en controleren van de treasury activiteiten.

		Voorbereiding	Autorisatie		Uitvoering	Administratie	Controle
			Paraaf	Handtekening			
1	Het aantrekken van kortlopende financieringsmiddelen	Beleidsmedewerker F&C	Hoofd F&C	Algemeen directeur	Beleidsmedewerker F&C	Mdw. F&C 1	Mdw F&C 2
2	Het aantrekken van langlopende financieringsmiddelen	Beleidsmedewerker F&C	Hoofd F&C	Algemeen directeur	Beleidsmedewerker F&C	Mdw. F&C 1	Mdw F&C 2
3	Het uitzetten van tijdelijke overtollige middelen	Beleidsmedewerker F&C	Hoofd F&C	Algemeen directeur	Beleidsmedewerker F&C	Mdw. F&C 1	Mdw F&C 2
4	Het openen / wijzigen / sluiten van bankrekeningen	Teamleider Financieel Beheer (F&C)	Hoofd F&C	Algemeen directeur	Bank	Mdw. F&C 1	Mdw F&C 2

5	Het afsluiten van kredietfaciliteiten in de rekening-courant	Beleids-medewerker F&C	Hoofd F&C	Algemeen directeur	Beleids-medewerker F&C	Mdw. F&C 1	Mdw F&C 2
6	Afstorten van contant geld	Boekhouder 1	Nvt	Nvt	Boekhouder 1	Mdw. F&C 1	Boekhouder 2

Artikel 13 Informatievoorziening

Met betrekking tot de treasury-activiteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen:

Informatie	Frequentie	Informatie-verstrekker	Informatie-ontvanger
1. Gegevens m.b.t. toekomstige uitgaven en ontvangsten voor de liquiditeitenplanning	Trimester / incidenteel	Budgethouder	Hoofd F&C
2. Liquiditeitenplanning	Trimester	Hoofd F&C	Algemeen directeur
3. Beleidsplannen treasury in treasuryparagraaf van begroting	Jaarlijks	Algemeen directeur	Algemeen Bestuur
4. Voortgang onderdelen treasury-paragraaf	Trimester	Algemeen directeur	Algemeen Bestuur
5. Verantwoording in treasury-paragraaf van jaarrekening / jaarverslag	Jaarlijks	Algemeen directeur	Algemeen Bestuur
6. Informatie aan derden (CBS) zoals genoemd in art. 8 Wet Fido	Kwartaal	Beleidsmedewerker Financiën en Control	Derden

Artikel 14 Inwerkingtreding

Dit treasurystatuut treedt na bekendmaking in werking en vervangt de oude regels van treasury.

Artikel 15 Citeerartikel

Dit statuut kan worden aangehaald onder de naam "Treasurystatuut Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2015"

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op XXXXXX te XXXXXX.

De voorzitter,

De secretaris,

Drs. H.M.F. Bruls

mr. A.A.J. Verhoeven

Bijlage 1 Begrippenkader

In dit statuut wordt verstaan onder:

Daggeldlening

Dit is een lening die dagelijks door een van beide partijen kan worden opgezegd.

Financiering

Het aantrekken van benodigde financiële middelen.

Geldstromenbeheer

Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer).

Huisbankier

De bankier die het dagelijkse betalingsverkeer van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid verzorgt.

Intern liquiditeitsrisico

De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjaren investeringsplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen.

Kasgeldlening

Het lenen van een vast bedrag gedurende een vaste periode (meestal een veelvoud van een maand) tegen een van te voren afgesproken vergoeding.

Kasgeldlimiet

Een bedrag op basis van de Wet Fido ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid bij aanvang van het jaar.

Kredietrisico

De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie of deficit.

Liquiditeitenbeheer

Het financieren en uitzetten van middelen voor een periode tot één jaar.

Liquiditeitsplanning

Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld per tijdseenheid.

Rating

De inschatting van de kans op eventuele wanbetalingen bij toekomstige rente en aflossingsbetalingen op schuldpapier.

Relatiebeheer

Het omvat het onderhouden van relaties met ondernemingen, waarmee in het kader van de uitvoering van het treasurybeleid contacten worden onderhouden.

Renterisico

Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid door rentewijzigingen. Ongunstige rentecondities kunnen verstrekken gevolgen hebben voor de financiële gezondheid van de organisatie. De renterisico's zijn onder te verdelen in primaire en secundaire risico's.

Onder het primaire renterisico wordt verstaan het gevaar van rentestijgingen als sprake is van financiering tegen een variabele rente. Stijging van de rente betekent hogere kosten. Het omgekeerde geldt bij beleggingen. Onder het secundaire renterisico wordt verstaan het niet kunnen profiteren van een gunstige renteontwikkeling, omdat de rente voor een langere periode vaststaat.

Renterisiconorm

Een bij de aanvang van enig jaar op basis van de Wet Fido gefixeerd percentage van het totaal van de begroting van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid dat bij de realisatie niet mag worden overschreden.

Rentetypische looptijd

Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding.

Rentevisie

Toekomstverwachting over de renteontwikkeling.

Saldobeheer

Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden dienen al hun overtollige middelen boven een bepaalde drempel aan te houden in de schatkist bij het ministerie van Financiën.

Treasurybeheer

De uitvoering van de treasuryfunctie binnen de kaders van het treasurystatuut.

Treasurybeleid

Vastlegging van de uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten, de organisatorische en administratieve kaders, de informatievoorziening en de administratieve organisatie ter uitvoering van de treasuryfunctie.

Treasuryfunctie

De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit verschillende deelfuncties: risicobeheer, financiering, uitzettingen, kasbeheer.

Treasuryparagraaf

Het begrotingsonderdeel c.q. rekeningonderdeel waarin het beleid voor het komende jaar wordt vastgelegd respectievelijk waarin verantwoording wordt afgelegd over de realisatie van het voorgenomen beleid.

Treasurystatuut

Het document waarin de beleidsmatige infrastructuur voor de uitvoering van de treasuryfunctie is vastgelegd.

Uitzetting

Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer.